

MAGIJA ŠTEVIL

Mladi avtor, Brane Širca, je v središče zanimanja svoje slikarske ustvarjalnosti postavil števila. Pritegnila ga je njihova simbolna in celo magijska razsežnost. Številna ljudstva in kulture so v abstraktno filozofski sporočilnosti števil videla poseben pomen, ki pomaga uvajati red v kaos nerazumljivega in nedoumljivega. Najbolj znamenite sisteme razlage odnosov med tuzemskim in abstraktnim so razvili Kitajci (npr. v Knjigi premen – *I Ching*) in antični Grki (predvsem Pitagora).

Številčni sistemi kot urejanje simbolnih razmerij so se močno uveljavili tudi v umetnosti. Natančno določena razmerja med posameznimi likovnimi elementi so predstavlja osnovo estetskega vrednotenja cele vrste likovnih praks, od egipčanske umetnosti, do grške antike, močno vlogo so odigrala tudi v srednjeveški simboliki, renesansa pa je pod vplivom antike razvila izjemno komplicirane prostorske sisteme, ki temeljijo na soodvisnosti osnovnega merila (modula) in vseh ostalih upodobljenih elementov. Znamenita Dürerjeva *Melanholija* je šolski primer simbolne zapletenosti geometrijskih in številčnih razmerij v likovnem delu. Vsa kasnejša zahodna umetnost do modernizma temelji na izkušnjah renesanse.

V modernizmu in postmodernizmu začnejo umetniki upodabljati števila tudi kot znak, kot »kaligrafski« zapis, ki njihovo abstraktnost izpostavi bolj neposredno. Pogosto so števila izpostavljena tudi kot sistem naštevanja, ponavljanja (npr. v delu Romana Opalke).

Tudi Braneta Širco zanimajo števila predvsem kot zapis. Njihova simbolna in magijska vrednost se v njegovih delih prepleta z izkušnjo sledi zapisa, z obliko posameznih števil, z individualnostjo vsake zapisane številke. Skrbno jih strukturira v polje nosilca, ter jih kombinira z nanašanjem različnih materialov. Nekatera zgodnejša dela z abstraktnostjo števil konstruirajo nov prostor, ki izhaja iz kubistične slikarske izkušnje, ki jo avtor nadaljuje in nadgrajuje z uporabo kolažiranih najdenih materialov. Tako pridobi vsako število poleg svoje osnovne, simbolne vrednosti tudi likovno izraznost, ki se odraža v barvi, strukturi in umeščenosti med ostale sestavine slike.

Oziroma, kot pravi sam avtor: »Začel sem s svojim zapisom števil: velike, majhne, široke, tanke, ena nad drugo, ena v drugi, vedno bolj prepletene in težje razpoznavne, zanimati me je začel prostor in odnosi med njimi. Predvsem pa kako vplivajo na gledalca.«

Tanja Mastnak